

De heer D. Heineke
Ericastraat 46
7887 GB Erica

aan

16 december 2009
NW-KA09#33/EV/v1

datum

kenmerk

betreft

Ecologische beoordeling uitbreiding rijhal te Erica

Geachte heer Heineke,

In verband met een bestemmingsplanwijziging voor de uitbreiding van een rijhal aan de Ericastraat 46 te Erica, heeft u ons bureau opdracht gegeven voor het uitvoeren van een ecologisch onderzoek. Het onderzoek heeft tot doel de plannen te toetsen aan de vigerende natuurwetgeving (Natuurbeschermingswet, Nota Ruimte (EHS) en Flora- en faunawet).

Voor de uitvoering van het onderzoek zijn een bronnenonderzoek en een oriënterend veldbezoek uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek op 5 december 2009 is, gezien de tijd van het jaar, voornamelijk gelet op de mogelijkheden voor aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten. In deze brief presenteren wij de resultaten van het onderzoek en geven wij tevens een beoordeling van de plannen in het kader van de natuurwetgeving.

Huidige situatie en plannen

Het plangebied ligt aan de Ericastraat 46 te Erica in de gemeente Emmen. In de huidige situatie bestaat het plangebied uit een rueraal zandig terrein, dat wordt gebruikt voor de stalling van landbouwvoertuigen en paardentailers (foto 1). De bebouwing in het plangebied bestaat uit een rijhal en een aanbouw daarvan. In het gebied is geen opgaande begroeiing aanwezig, net buiten het gebied staat één oudere Spar. Langs het plangebied liggen twee smalle en ondiepe afwateringsloten.

De plannen voor de rijhal bestaan uit een uitbreiding van de hal met een oppervlakte van ongeveer 25x25 meter. Hiervoor wordt de bestaande aanbouw verwijderd en zal de uitbreiding samen met het bestaande gedeelte één grote rijhal vormen. Voor de bouw van de uitbreiding worden geen werkzaamheden aan sloten of opgaande begroeiing uitgevoerd.

Foto 1.
Het plangebied met op de achtergrond de bestaande rijhal (foto A&W).

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied (www.mininv.nl). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het Bargerveen dat op ongeveer 6 km afstand van het plangebied ligt. Door deze relatief grote afstand en het huidige karakter van het tussenliggende gebied en het plangebied, kan ervan worden uitgegaan dat er geen ecologische relaties bestaan tussen het Bargerveen en het plangebied. De plannen veroorzaken daardoor geen negatieve effecten op dit Natura 2000-gebied, waardoor vanuit de Natuurbeschermingswet geen bezwaar tegen de plannen bestaat.

Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied maakt geen deel uit van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS). Het dichtstbijzijnde gebied dat deel uitmaakt van de PEHS ligt op ongeveer twee kilometer ten zuidoosten van het plangebied, namelijk ten zuiden van de Verlengde Hoogveense Vaart en het Van Echterskanaal. Op grotere afstand ten zuiden en ten oosten van het plangebied liggen twee ecologische verbingszones die andere onderdelen van de PEHS met elkaar verbinden, zoals Bargerveen, Dalerveense Veer en Landgoed Scholtenszathe.

Gezien de relatief grote afstand, het gebruik van het tussenliggend gebied en de beperkte ingreep, worden geen negatieve effecten op de PEHS verwacht. De plannen stuiten daarom niet op bezwaren vanuit de regelgeving omtrent de PEHS.

Overige gebiedsbescherming

Behalve de hierboven beschreven wet- en regelgeving kunnen gebieden ook beschermd zijn door bijvoorbeeld bestemmingsplannen of Streekplan. Het plangebied en de directe omgeving daarvan worden niet op een dergelijke wijze beschermd. De plannen stuiten daarom niet op bezwaren vanuit overige wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming.

Soortbescherming

Het plangebied is beperkt van omvang en bestaat uit grotendeels zandig terrein. Door de huidige functie van het plangebied is sprake van een verstoring door menselijk gebruik. Hierdoor is de ecologische waarde van het plangebied laag en zijn in het gebied voor veel soort(groep)en niet de juiste ecologische randvoorwaarden aanwezig. Op basis hiervan en op grond van recente verspreidingsgegevens (www.naturalis.nl/eis, Bouwman *et al.* 2008, Creemers & Van Delft (red.) 2009), worden geen wettelijk beschermde soorten verwacht uit de soortgroepen planten, ongewervelde diersoorten en reptielen. Omdat er geen werkzaamheden worden uitgevoerd aan de sloten langs het plangebied, worden er ook geen effecten op beschermde vissoorten verwacht. De plannen veroorzaken ten aanzien van de genoemde soortgroepen daarom geen conflict met de Flora- en faunawet.

Hieronder worden de soortgroepen besproken die wel geschikt leefgebied kunnen vinden in het plangebied en/of mogelijk worden beïnvloed door de beoogde herinrichting.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de licht beschermde Gewone pad en Bruine kikker (Creemers & Van Delft (red.) 2009). Ook andere licht beschermde soorten als Bastaardkikker en Kleine watersalamander kunnen in de omgeving van het plangebied worden verwacht. Het plangebied zelf heeft weinig waarde voor de genoemde soorten. Het is mogelijk dat enkele van de genoemde soorten zich voortplanten in sloten in de omgeving en incidenteel foeragerend in het plangebied komen. In het plangebied zijn vrijwel geen mogelijkheden voor overwinterende amfibieën.

In het plangebied worden, gezien de verspreidingsgegevens (Creemers & Van Delft (red.) 2009) en het huidige karakter van het gebied, geen middelzwaar en/of zwaar beschermde amfibieënsoorten verwacht.

Door de uitbreiding van de rijhal gaat mogelijk een klein deel van het foerageergebied van enkele licht beschermde amfibieënsoorten verloren. In de omgeving van het plangebied is voldoende alternatief foerageergebied voor de betreffende soorten aanwezig. Voor licht beschermde soorten geldt een algehele vrijstelling van het overtreden van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling.

De uitbreiding van de rijhal veroorzaakt om bovengenoemde redenen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van amfibieën.

Vogels

Het plangebied is door het ontbreken van opgaande begroeiing en de hoge menselijke activiteit zeer beperkt geschikt voor broedende vogels. Tijdens het veldbezoek werd in de aanbouw aan de bestaande rijhal een oud nest van een Boerenzwaluw aangetroffen. Het is aannemelijk dat in de directe omgeving van het plangebied, zoals in aangrenzende weilanden, enkele algemeen voorkomende weidevogels tot broeden komen, zoals Kievit en Scholekster.

Vogels zijn vooral in het broedseizoen gevoelig voor verstoring. Indien de werkzaamheden (bijvoorbeeld grondverzet) starten binnen het broedseizoen, worden mogelijk nesten en broedende vogels in of in de omgeving van het plangebied verstoord. Deze verstoring is volgens de Flora- en faunawet niet toegestaan.

Om verstoring te voorkomen kunnen de volgende werkwijzen worden gehanteerd:

- 1) De werkzaamheden kunnen geheel buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. De broedperiode van de in omgeving van het plangebied te verwachten vogelsoorten liggen meestal tussen 15 maart en 15 juli, maar kan voor de Boerenzwaluw uitlopen tot begin september.
- 2) De werkzaamheden kunnen in de meeste gevallen binnen het broedseizoen worden uitgevoerd wanneer vóór aanvang van het broedseizoen wordt gestart met de werkzaamheden. In dit geval zullen zich naar verwachting geen broedvogels vestigen. Tevens is het verstandig om maatregelen te nemen die voorkomen dat er tijdens de werkzaamheden vogels in het gebied gaan nestelen. Hierbij kan worden gedacht aan het afdekken van zandhopen en materialen.

Indien ondanks het hanteren van de bovenstaande werkwijzen toch in het plangebied wordt genesteld en er is kans op verstoring, dan moeten de werkzaamheden worden gestaakt tot na het broedseizoen van de betreffende soorten.

Buiten het broedseizoen vallen de meeste nestplaatsen niet onder de bescherming van de Flora- en faunawet. Maar een aantal vogelsoorten maakt gedurende het gehele jaar gebruik van de nestplaats of keert jaarlijks terug op dezelfde plaats. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan worden daarom het gehele jaar beschermd. Vanaf 26 augustus 2009 geldt een aangepaste lijst van jaar rond beschermde vogelnesten, die indicatief is en niet uitputtend. Binnen het plangebied zijn geen nestplaatsen van soorten met een jaar ronde bescherming aanwezig. In de directe omgeving van het plangebied worden dergelijke nestplaatsen niet verwacht. Verstoring van nestplaatsen met een jaar ronde bescherming is niet aan de orde.

De plannen stuiten niet op een conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels, mits verstoring van nesten en/of broedende vogels wordt voorkomen.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd door de Flora- en faunawet en zijn vermeld in tabel 3 en in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Voor deze soorten geldt sinds 26 augustus 2009, dat een ontheffing op basis van het wettelijke belang 'Ruimtelijke ontwikkeling' niet meer wordt verleend. Bij mogelijke conflicten met

de Flora- en faunawet moeten daarom zoveel mogelijk maatregelen worden getroffen om negatieve effecten tegen te gaan. Om deze redenen wordt aan vleermuizen een aparte paragraaf besteed, de overige zoogdiersoorten komen in de volgende paragraaf aan bod. Vleermuissoorten die in de omgeving zijn aangetroffen, zijn: Meervleermuis, Watervleermuis, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatzvlieger, Rosse vleermuis, Gewone grootvleermuis (Biezenaar & Brenninkmeijer 2006).

Voor vleermuizen zijn drie onderdelen van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn voor de functionaliteit van het leefgebied. Deze zijn: verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes. Hieronder worden deze drie elementen besproken.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen hebben hun verblijfplaatsen in Nederland voornamelijk in bomen en gebouwen. In het plangebied staan geen bomen. De wanden van de bestaande rijhal zijn opgebouwd met golfplaat. Een dergelijke bouw maakt het gebouw ongeschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Om deze redenen mag worden geconcludeerd, dat in het plangebied geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.

Foerageergebied

Het plangebied is in principe geschikt voor enkele in de omgeving voorkomende vleermuissoorten. Tijdens de bouw is het gebied mogelijk minder geschikt als foerageergebied, maar na voltooiing kan het weer als zodanig dienstdoen. Bovendien is in de omgeving ruim voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. De functionaliteit van het leefgebied van de betreffende vleermuizen komt door de beoogde inrichting niet in gevaar. De plannen veroorzaken daardoor geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van het foerageergebied van vleermuizen.

Vliegroutes

Bij verplaatsingen tussen verblijfplaats en foerageergebied maken vleermuizen gebruik van lijnvormige landschapselementen om zich te oriënteren, zoals watergangen, bomenrijen en huizenblokken. In het plangebied en de directe omgeving zijn dergelijke structuren niet aanwezig.

Samenvattend

De uitbreiding van de rijhal veroorzaakt op grond van bovenstaande redenen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen.

Overige zoogdieren

In de omgeving van het plangebied is de aanwezigheid bekend van de zwaar beschermde Veldspitsmuis en Waterspitsmuis, de middelzwaar beschermde Steenmarter en Eekhoorn en verscheidene licht beschermde zoogdiersoorten, zoals Egel, Haas, Vos, Wezel en diverse (spits)muisensoorten (www.zoogdieratlas.nl, Snaak 2008).

Gezien het aanwezige biotoop en het huidige gebruik van het plangebied worden bovengenoemde en andere middelzwaar en zwaar beschermde zoogdiersoorten niet verwacht in het plangebied. Het is echter mogelijk dat een enkele licht beschermde zoogdiersoort geschikt leefgebied heeft gevonden in het plangebied. Door de bouw van de uitbreiding van de rijhal gaat mogelijk een deel van het leefgebied van de betreffende

zoogdiersoorten verloren. In de omgeving van het plangebied is ruim voldoende alternatief leefgebied voor die soorten aanwezig. Voor licht beschermde soorten geldt een algehele vrijstelling van het overtreden van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling.

Gezien het bovenstaande, veroorzaken de plannen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van de 'overige zoogdieren'.

Conclusie

De uitbreiding van de rijhal aan de Ericasestraat 46 te Erica veroorzaakt geen conflicten met de Natuurbeschermingswet, regelgeving omtrent de PEHS en overige regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming.

De plannen veroorzaken geen conflicten met de Flora- en faunawet, mits wordt voorkomen dat nesten en/of broedende vogels worden verstoord.

Tot slot

Ik hoop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met ons bureau.

Met vriendelijke groet,

Erik de Vries

Literatuur

- Biezenaar, P. & A. Brenninkmeijer 2006. Ecologisch onderzoek van het olieproductieveld Schoonebeek en externe leidingtracés. A&W-rapport 763. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Veenwouden.
- Bouwman, J.H., V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraeds, D. Groenendijk, R. Ketelaar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. Brachytron, jaargang 11(2), augustus 2008. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Heteren.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Snaak, G. 2008. Prooidieren kerkuil in Noordoost-Nederland en het graafschap Bentheim (1992-2007). Verspreidingsonderzoek van 14 prooidieren en biometrische/morfologische verschillen tussen de processus zygomaticus van de gewone en de tweekleurige bosspitsmuis. Natuur- en milieuvereniging 'Het Stroomdal', Zuidoost-Drenthe, Schoonebeek.